

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

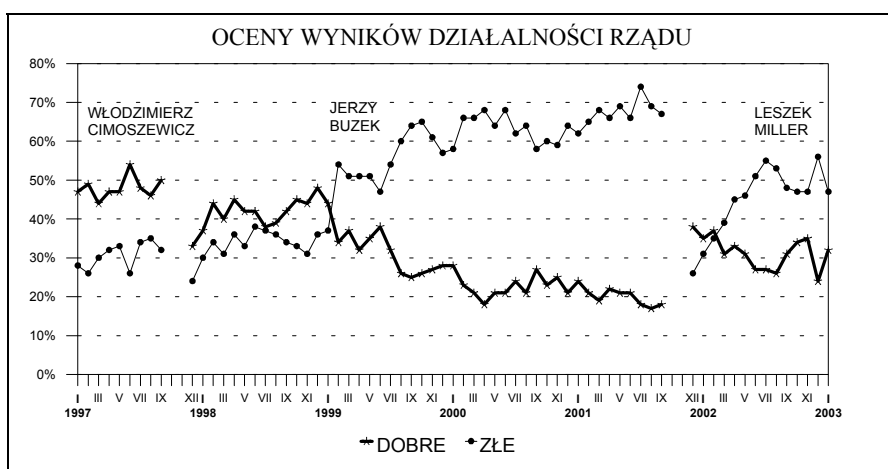
BS/12/2003

POPRAWA NOTOWAŃ RZĄDU I PREMIERA

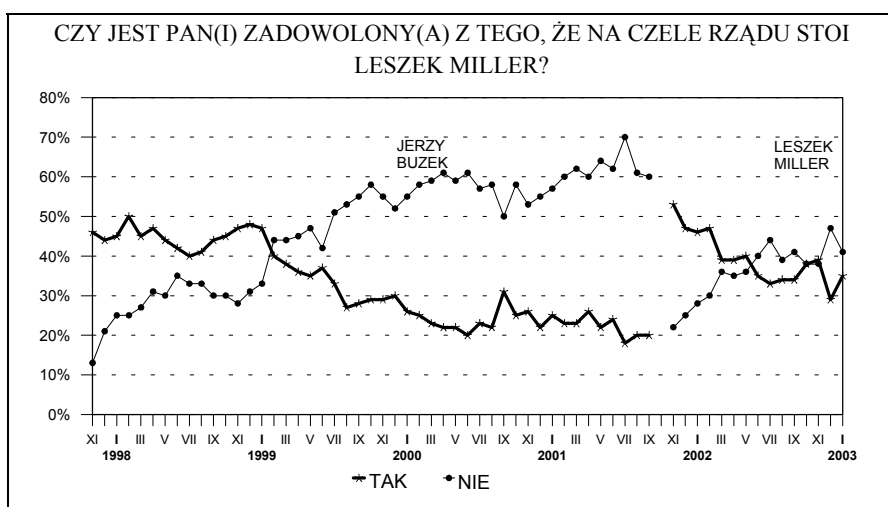
KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2003

- W styczniu najbardziej poprawiły się opinie o polityce gospodarczej rządu. Liczba osób wiążących z polityką obecnego gabinetu nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej wzrosła o 8 punktów (do 32%), a odsetek badanych sceptycznych w tej sprawie zmalał o 11 punktów (do 52%).
- Wyrażnie bardziej pozytywne niż na początku grudnia 2002 roku są także oceny całokształtu działalności rządu. Odsetek pozytywnych opinii wzrósł o 8 punktów (do 32%), jednocześnie zmniejszyła się (o 9 punktów) liczba wskazań negatywnych (do 47%).

- Wzrósł również (o 6 punktów, do 35%) odsetek respondentów zadowolonych z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller. W takim samym stopniu (o 6 punktów, do 41%) zmniejszyła się liczba respondentów niezadowolonych ze sprawowania przez niego urzędu premiera.

- Odsetek zwolenników rządu w zasadzie się nie zmienił (28%), natomiast odsetek przeciwników zmalał o 3 punkty (do 29%).

Po grudniowym załamaniu notowań rządu i premiera - w styczniu¹ odnotowaliśmy znaczną poprawę, którą wykazują wszystkie cztery wskaźniki stosowane przez nas w sondażach.

Najbardziej poprawiły się opinie o polityce gospodarczej urzędującego gabinetu. Liczba osób wiążących z polityką obecnego rządu nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej wzrosła o 8 punktów (do 32%), a odsetek badanych sceptycznych w tej sprawie spadł o 11 punktów (do 52%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (152) przeprowadzono w dniach od 3 do 6 stycznia 2003 roku na liczącej 1025 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2002												2003
	w procentach												
Tak	39	41	32	33	34	27	26	29	30	32	32	24	32
Nie	38	39	46	47	47	57	57	55	53	49	52	63	52
Trudno powiedzieć	23	20	22	20	19	16	17	16	17	19	16	14	16

Poglądy na temat polityki gospodarczej rządu są ściśle związane z oceną sytuacji gospodarczej kraju. Osoby postrzegające tę sytuację jako dobrą pozytywnie oceniają też działania gabinetu rządowego w tej dziedzinie. Badani sądzący, że w gospodarce źle się dzieje, są zwykle sceptyczni wobec polityki gospodarczej rządu.

Tabela 2

Czy polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?	Ocena sytuacji gospodarczej			
	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Tak	60	45	25	25
Nie	21	40	62	18
Trudno powiedzieć	19	15	13	57
	100	100	100	100

Wyraźnie bardziej pozytywne są również oceny całokształtu działalności rządu. W ciągu miesiąca poprzedzającego styczniowy sondaż odsetek pozytywnych opinii wzrósł o 8 punktów (do 32%). Jednocześnie zmniejszyła się (o 9 punktów) liczba wskazań negatywnych (do 47%).

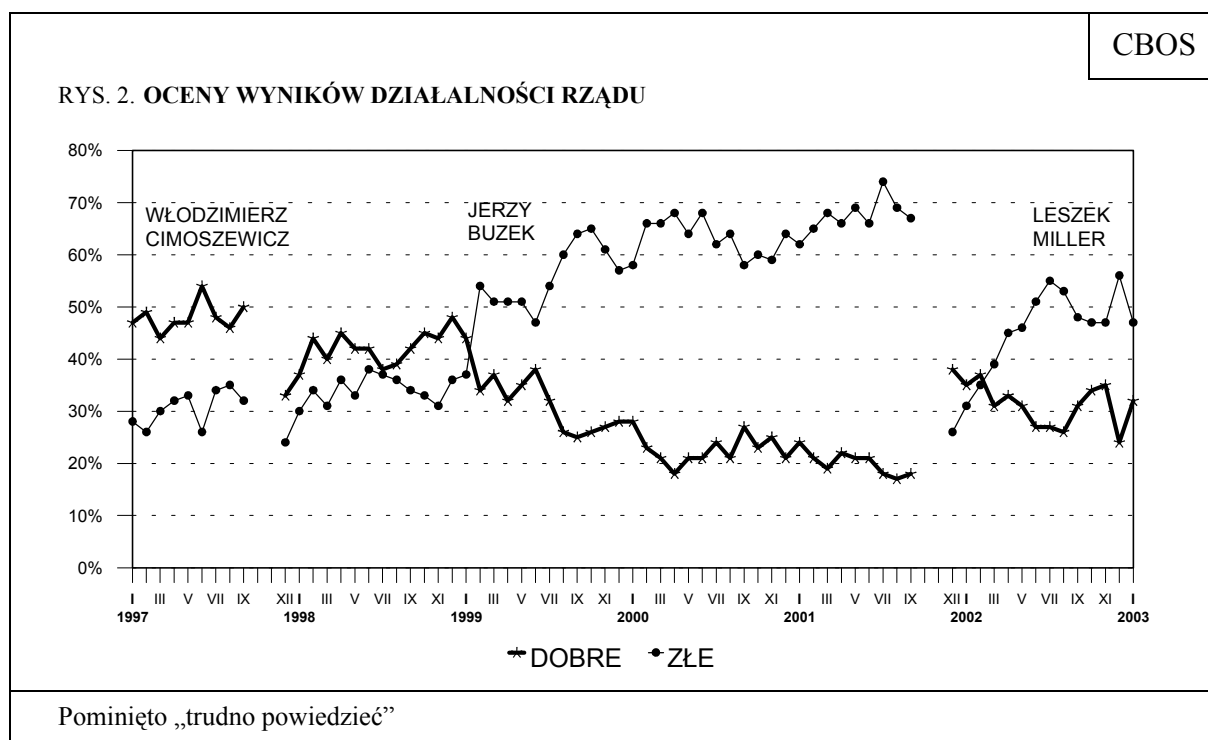

Tabela 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Leszka Millera od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2002												2003
	w procentach												
Dobrze	35	37	31	33	31	27	27	26	31	34	35	24	32
Źle	31	35	39	45	46	51	56	53	48	47	47	56	47
Trudno powiedzieć	34	27	30	23	23	22	17	21	21	19	18	20	21

Dotychczasowe wyniki pracy rządu dobrze oceniają przede wszystkim elektoraty SLD i PSL, z tym że wyborcy ludowców częściej krytykują działalność ekipy rządowej. Zwolennicy ugrupowań opozycyjnych: PO, PiS, LPR i Samoobrony w większości wystawiają rządowi Leszka Millera złe oceny za dotychczasową działalność.

Tabela 4

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	74	13	13
PSL	50	32	18
PO	33	57	10
PiS	29	61	10
LPR	18	67	14
Samoobrona	14	75	11
Niezdecydowani	27	48	26
Niedeklarujący udziału w wyborach	23	50	27

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych

Wzrósł także (o 6 punktów, do 35%) odsetek respondentów zadowolonych z tego, iż Leszek Miller stoi na czele rządu. W takim samym stopniu (o 6 punktów, do 41%) zmniejszyła się liczba respondentów niezadowolonych ze sprawowania przez niego urzędu.

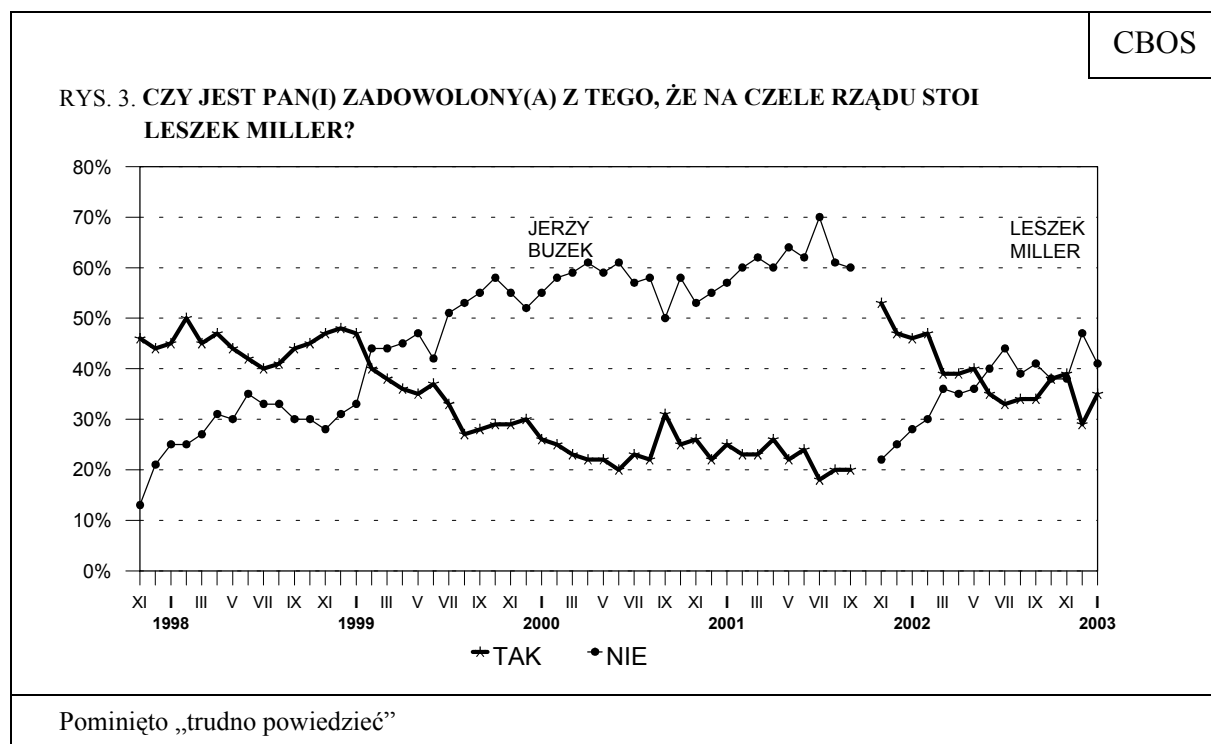

Tabela 5

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2002												2003
	w procentach												
Tak	46	47	39	39	40	35	33	34	34	38	39	29	35
Nie	28	30	36	35	36	40	44	39	41	38	38	47	41
Trudno powiedzieć	26	23	25	26	24	25	23	27	25	24	23	24	24

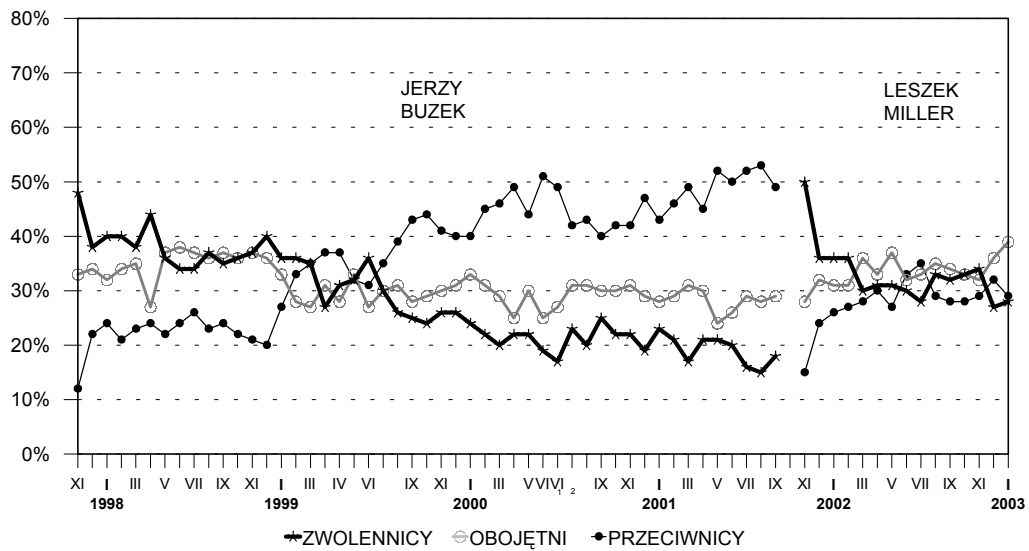
Tylko wyborcy SLD i PSL są w większości zadowoleni z tego, że Leszek Miller jest szefem rządu. W elektoratach partii opozycyjnych zdecydowanie przeważa niezadowolenie. Wśród respondentów niezdecydowanych, któremu z ugrupowań udzielić poparcia w wyborach, opinie na ten temat są niemal równo podzielone, a wśród badanych biernych politycznie osoby popierające obecnego premiera są w mniejszości.

Tabela 6

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	80	8	12
PSL	53	37	10
PiS	31	56	13
LPR	26	65	9
PO	22	59	19
Samobrona	15	74	11
Niezdecydowani	31	30	39
Niedeklarujący udziału w wyborach	27	42	30
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych			

Odsetek zwolenników rządu w zasadzie się nie zmienił (1-punktowy ich przyrost jest nieistotny statystycznie), natomiast odsetek przeciwników zmalał o 3 punkty. W wyniku tego przeciwnicy rządu (29%) niemal zrównali się liczebnie ze zwolennikami (28%), a prawie dwie piąte ankietowanych (39%) stanowią osoby deklarujące obojętny stosunek do rządu.

RYS. 4. STOSUNEK DO RZĄDU

Pominięto „trudno powiedzieć”

Tabela 7

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2002												2003
	w procentach												
Zwolennicy	36	36	30	31	31	30	28	33	32	33	34	27	28
Przeciwnicy	26	27	28	30	27	33	35	29	28	28	29	32	29
Obojętni	31	31	36	33	37	32	33	35	34	33	32	36	39
Trudno powiedzieć	7	6	7	7	5	6	5	4	6	6	6	5	4

Rząd znajduje poparcie przede wszystkim wśród sympatyków ugrupowań tworzących koalicję rządową, jednak jest ono wyraźnie wyższe w elektoracie SLD niż PSL. W elektoratach partii opozycyjnych jest zdecydowanie więcej przeciwników tego gabinetu niż jego zwolenników.

Tabela 8

Elektoraty partii i ugrupowań politycznych*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SLD	69	5	26	0
PSL	46	22	27	5
PO	23	57	20	0
PiS	20	51	28	2
LPR	19	49	32	0
Samobrona	18	35	45	3
Niezdecydowani	27	23	46	4
Niedeklarujący udziału w wyborach	19	28	47	6
* Określone na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych				

★

★

★

Poprawę notowań rządu i premiera Leszka Millera należy najprawdopodobniej wiązać z zakończeniem negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską. Ostatnie zmiany w rządzie zostały przeprowadzone w momencie, gdy realizacja styczniowego badania dobiegała końca, nie miały zatem wpływu na społeczne oceny gabinetu rządowego.

Opracowała

Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

	(%)					
	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	31	37	15	16	1025
Płeć						
Mężczyźni	2	33	36	16	13	489
Kobiety	1	28	39	14	18	536
Wiek						
18-24 lat	1	36	29	20	14	158
25-34	4	31	41	8	16	185
35-44	0	29	46	16	9	192
45-54	1	29	40	20	9	211
55-64	4	32	32	12	20	102
65 lat i więcej	1	27	31	11	31	177
Miejsce zamieszkania						
Wies	2	30	34	17	17	376
Miasto do 20 tys.	1	29	40	11	19	127
20-100 tys.	0	36	39	12	13	208
101-500 tys.	2	27	39	15	17	191
501 tys. i więcej mieszk.	2	28	39	17	14	124
Wykształcenie						
Podstawowe	1	25	35	14	26	262
Zasadnicze zawodowe	1	32	36	15	16	306
Średnie	2	29	40	18	11	345
Wyższe	2	44	36	8	10	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	2	36	40	11	12	64
Prac.umysł.hiż.szczebla	0	36	46	13	6	94
Pracownicy fiz.-umysł.	3	29	35	18	15	95
Robotnicy wykwalifikowani	1	28	45	11	16	89
Robotnicy niewykwalifik.	2	37	34	19	8	47
Rolnicy	0	30	22	32	16	54
Pracujący na własny rach.	4	28	42	17	9	38
Bierni zawodowo						
Renciści	0	23	40	14	23	105
Emeryci	2	28	31	12	28	182
Uczniowie i studenci	1	40	25	18	16	74
Bezrobotni	1	26	46	17	10	143
Gospodynie domowe i inni	1	49	33	0	17	35
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	3	37	40	11	9	160
spółce właścicieli	0	34	40	14	11	82
prywatnych i państwa	1	29	41	16	12	193
sekt. pryw. poza rolnict.	1	27	22	33	17	60
prywatnym gosp. rolnym						
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	0	34	34	17	15	132
300-399	1	30	38	18	13	100
400-599	3	28	41	13	15	187
600-800	1	36	36	12	14	158
Powżej 800 zł	3	37	34	12	15	151
Ocena własnych war. mater.						
Złe	1	21	40	21	17	315
Średnie	1	29	42	12	15	465
Dobre	3	45	24	13	16	245
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	23	30	27	20	53
Raz w tygodniu	1	29	43	13	15	544
1-2 razy w miesiącu	3	25	34	15	22	148
Kilka razy w roku	3	38	33	14	13	179
W ogóle nie uczestniczy	2	37	23	19	19	98
Poglądy polityczne						
Lewica	3	50	24	11	11	243
Centrum	1	32	44	12	11	274
Prawica	2	23	42	21	12	256
Trudno powiedzieć	0	17	37	16	30	251

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Leszka Millera od czasu objęcia przezeń władzy?

(%)

	Bardzo dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Bardzo źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	30	37	10	21	1025
Płeć						
Mężczyźni	1	32	39	11	17	489
Kobiety	2	29	36	9	24	536
Wiek						
18-24 lat	3	30	30	11	26	158
25-34	2	28	37	7	25	185
35-44	0	28	44	11	17	192
45-54	1	31	40	13	16	211
55-64	3	43	34	7	13	102
65 lat i więcej	2	26	36	11	25	177
Miejsce zamieszkania						
Wies	2	29	36	11	22	376
Miasto do 20 tys.	2	37	32	8	20	127
20-100 tys.	1	28	37	10	24	208
101-500 tys.	2	30	43	8	17	191
501 tys. i więcej mieszk.	1	32	38	12	17	124
Wykształcenie						
Podstawowe	1	24	37	11	27	262
Zasadnicze zawodowe	2	32	34	11	21	306
Średnie	2	31	40	9	18	348
Wyższe	1	37	40	9	12	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	2	38	40	9	11	64
Prac. umysł. fiz. szczebla	0	28	47	8	16	94
Pracownicy fiz. - umysł.	0	30	36	16	18	95
Robotnicy wykwalifikowani	0	31	42	4	23	89
Robotnicy niewykwalifik.	0	43	32	6	19	47
Rolnicy	0	28	39	13	19	54
Pracujący na własny rach.	2	33	36	8	22	38
Bierni zawodowo						
Renciści	2	32	36	9	21	105
Emeryci	2	29	38	10	21	182
Uczniowie i studenci	2	19	31	14	34	74
Bezrobotni	4	24	36	15	21	143
Gospodynie domowe i inni	6	49	24	0	21	35
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	1	34	36	8	21	160
spółce właścicieli	0	35	42	9	14	82
prywatnych i państwa	0	32	42	9	17	193
sekt. przyw. poza rolnict.	0	32	42	9	17	193
prywatnym gosp. rolnym	1	29	37	13	20	60
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	0	29	40	5	26	132
300-399	2	28	38	14	17	100
400-599	2	28	41	10	19	187
600-800	2	40	34	9	15	158
Powyżej 800 zł	2	38	38	6	15	151
Ocena własnych war. mater.						
Źle	0	21	44	13	22	315
Średnie	2	32	37	9	21	465
Dobre	3	39	30	9	18	245
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	32	34	15	19	53
Raz w tygodniu	1	28	40	10	21	544
1-2 razy w miesiącu	0	27	40	8	26	148
Kilka razy w roku	2	39	33	8	19	179
W ogóle nie uczestniczy	6	36	29	12	17	98
Poglądy polityczne						
Lewica	3	53	26	4	15	243
Centrum	2	32	41	6	18	274
Prawica	1	20	48	10	12	256
Trudno powiedzieć	1	17	34	10	38	251

Tabela 3. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller?
(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	31	26	15	24	1024
Płeć						
Mężczyźni	5	33	26	16	20	489
Kobiety	4	30	27	13	27	535
Wiek						
18-24 lat	3	24	23	20	31	158
25-34	4	34	23	11	28	185
35-44	3	28	31	18	20	192
45-54	3	37	26	16	18	210
55-64	8	35	23	11	23	102
65 lat i więcej	6	30	29	10	25	177
Miejsce zamieszkania						
Wies	4	29	25	14	28	376
Miasto do 20 tys.	2	38	29	11	22	127
20-100 tys.	3	29	29	15	25	208
101-500 tys.	6	34	25	16	20	191
501 tys. i więcej mieszk.	6	32	25	19	19	124
Wykształcenie						
Podstawowe	5	25	29	11	29	262
Zasadnicze zawodowe	2	36	24	12	26	306
Średnie	6	28	25	19	21	344
Wyższe	3	41	28	16	12	112
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	2	42	29	17	10	64
Prac.umysł.niz.szczębla	9	26	29	19	18	94
Pracownicy fiz.-umysł.	1	27	21	27	23	95
Robotnicy wykwalifikowani	1	33	34	8	24	89
Robotnicy niewykwalifik.	4	39	19	9	28	47
Rolnicy	0	43	15	16	26	54
Pracujący na własny rach.	5	40	27	8	20	38
Bierni zawodowo						
Renciści	5	31	27	13	24	105
Emeryci	6	29	30	10	25	182
Uczniowie i studenci	6	17	25	16	36	74
Bezrobotni	2	30	27	17	24	143
Gospodynie domowe i inni	9	33	18	9	32	35
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	3	35	29	14	20	160
społce właścicieli						
prywatnych i państwa	3	33	24	22	18	82
sekt. prtyw. poza rolnict.	4	32	28	14	21	193
prywatnym gosp. rolnym	1	39	17	15	28	60
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	4	32	22	13	28	132
300-399	3	32	23	14	28	100
400-599	3	30	29	19	20	187
600-800	5	35	27	14	19	158
Powyezj 800 zł	10	36	24	16	14	151
Ocena własnych war. mater.						
Zle	3	27	27	19	25	315
Średnie	4	31	27	13	26	465
Dobre	6	37	25	14	19	244
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	31	20	20	29	53
Raz w tygodniu	3	28	30	15	24	543
1-2 razy w miesiącu	3	29	25	16	27	148
Kilka razy w roku	9	36	26	11	19	179
W ogóle nie uczestniczy	9	41	14	10	25	98
Poglądy polityczne						
Lewica	13	50	14	6	17	243
Centrum	2	34	29	14	21	274
Prawica	2	23	32	29	15	255
Trudno powiedzieć	0	18	30	9	43	251

Tabela 4. Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do obecnego rządu? Czy jest Pan(i) jego:
1 - zdecydowanym zwolennikiem; 2 - umiarkowanym zwolennikiem; 3 - umiarkowanym przeciwnikiem;
4 - zdecydowanym przeciwnikiem; 5 - czy też Pana(i) stosunek do obecnego rządu jest obojętny (%)

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	26	19	10	39	4	1023
Płeć							
Mężczyźni	2	28	20	13	34	4	489
Kobiety	2	25	17	8	44	4	534
Wiek							
18-24 lat	0	10	19	13	53	6	158
25-34	0	28	17	5	45	4	185
35-44	2	27	25	11	33	2	192
45-54	3	30	20	13	32	2	209
55-64	4	40	8	8	37	3	102
65 lat i więcej	2	27	17	10	37	7	177
Miejsce zamieszkania							
Wies	2	24	16	9	43	5	376
Miasto do 20 tys.	1	30	16	7	42	4	127
20-100 tys.	2	24	16	14	38	6	208
101-500 tys.	1	28	24	10	36	1	189
501 tys. i więcej mieszk.	1	32	25	10	30	1	124
Wykształcenie							
Podstawowe	1	19	17	11	45	7	261
Zasadnicze zawodowe	2	29	16	8	40	4	306
Średnie	2	27	19	11	39	2	346
Wyższe	1	35	27	11	24	2	112
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	2	30	29	15	21	3	64
Prac.umysł.niz.szczebła	1	29	24	12	34	1	94
Pracownicy fiz.-umysł.	0	28	19	8	41	4	95
Robotnicy wykwalifikowani	1	34	18	4	41	2	87
Robotnicy niewykwalifik.	0	25	14	13	48	0	47
Rolnicy	0	24	15	11	41	9	54
Pracujący na własny rach.	3	28	24	4	40	0	38
Bierni zawodowo							
Renciści	5	29	15	7	40	5	105
Emeryci	3	28	15	11	36	7	182
Uczniowie i studenci	0	10	25	12	47	6	74
Bezrobotni	3	19	19	13	44	2	143
Gospodynie domowe i inni	4	32	3	8	43	10	35
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	1	32	18	8	39	1	160
spółce właścicieli	1	32	24	10	30	3	80
prywatnych i państwa	1	27	20	10	40	2	193
sekt. pryw. poza rolnict.	1	27	20	10	40	2	193
prywatnym gosp. rolnym	4	22	14	10	42	8	60
Dochody na jedną osobę							
Do 299 zł	2	21	17	10	45	5	130
300-399	1	20	15	5	55	3	100
400-599	1	21	16	9	49	4	187
600-800	3	33	19	11	31	2	158
Powyżej 800 zł	3	39	21	9	26	2	151
Ocena własnych war. mater.							
Złe	2	19	21	14	43	2	313
Średnie	1	27	18	9	40	5	465
Dobre	2	34	17	8	33	5	245
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	29	22	11	37	1	53
Raz w tygodniu	1	23	19	10	42	4	542
1-2 razy w miesiącu	1	24	16	11	45	3	148
Kilka razy w roku	5	35	20	8	28	4	179
W ogóle nie uczestniczy	4	30	13	12	34	6	98
Poglądy polityczne							
Lewica	6	44	8	4	36	2	243
Centrum	1	29	16	6	46	3	274
Prawica	1	20	31	22	24	3	256
Trudno powiedzieć	0	13	19	9	50	9	249